gemeente Nijkerk

1e Bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

Inleiding 2
Bijlagen 8
Bijlage 1: Perspectieven 8
Bijlage 2: Correcties 17
Bijlage 3: Investeringen 18

Inleiding

Hierbij bieden wij u de 1e Bestuursrapportage 2024 (1e Berap) aan. De 1e Berap is een afwijkingen-rapportage over de realisatie van de begroting over de eerste drie maanden van 2024, met een doorkijk naar de verwachtingen voor de resterende negen maanden en naar de jaren 2025 t/m 2027.

De peildatum van deze rapportage is 1 april 2024. Gezien de peildatum bestaan de afwijkingen veelal alleen uit nadelen. Voordelen blijven meestal pas later in het jaar en krijgen een plek in de 2e bestuursrapportage. In deze Bestuursrapportage is geen nieuw beleid opgenomen.

In deze inleiding gaan we in op de hoofdlijnen van de 1e Berap 2024, de vooruitblik vanaf de 2e Bestuursrapportage 2024 en de leeswijzer.

Hoofdlijnen 1e Bestuursrapportage 2024
Hieronder worden de hoofdlijnen van de 1e Berap 2024 toegelicht.

Financiële positie van onze gemeente
Deze Bestuursrapportage biedt een overzicht van het resultaat van onze gemeente in 2024. Daarbij geven wij een prognose af voor geheel 2024.

De financiële positie van de gemeente omvat echter niet alleen het exploitatieresultaat maar ook de algemene reserve en de financieringsbehoefte. Deze beide bedragen zijn (in meerjarenperspectief) ook opgenomen in deze rapportage.

Exploitatieresultaat 2024
De ontwikkeling van het exploitatieresultaat van de gemeente laat zich als volgt weergeven:

Bedragen x € 1.000

	lasten	baten	2024 saldo	2025 saldo	2026 saldo	2027 saldo
Saldo begroting 2024-2027			**-561**	**884**	**-2.868**	**-2.382**
Besluitvorming raad t/m maart 2024			-	-	-	-
Saldo na raad april			**-561**	**884**	**-2.868**	**-2.382**
Autonoom	4.739	5.228	489	59	-79	1.204
Beleid	1.215	946	-269	-119	-34	-34
Correcties	684	106	-578	-479	-421	-421
Totale afwijking 1e Berap	**6.638**	**6.280**	**-358**	**-539**	**-534**	**749**
Saldo begroting 2024-2027 na 1e berap			**-919**	**345**	**-3.402**	**-1.633**

Resultaat exploitatie 2024
Deze 1e bestuursrapportage geeft een prognose af over het gehele jaar 2024. Deze prognose laat een verwacht negatief resultaat zien over 2024 van € 919.000.

De prognose van het resultaat over 2024 zoals we dit in deze bestuursrapportage presenteren, neemt af ten opzichte van het resultaat zoals dit gepresenteerd is in de begroting 2024. In de begroting werd nog een tekort over 2024 voorzien van € 561.000.

De effecten in deze bestuursrapportage bedragen per saldo € 358.000 nadelig. Hiervan heeft € 122.000 een incidenteel nadelig karakter en € 236.000 is structureel nadelig. De afwijkingen van de eerste bestuursrapportage zijn als volgt weer te geven:

bedragen x € 1.000

	totaal	incidenteel	structureel
Saldo begroting 2024	-561		
Besluitvorming raad t/m maart 2024	-		
Saldo april 2024	**-561**		
Algemene uitkering	1.604	468	1.136
Jeugdhulp FoodValley (Zorg in natura)	-620		-620
Verstrekkingskosten Wmo	-500		-500
Correctie boekwaarde bouwgrond	-488		-488
Uitvoeringskosten Wmo	-97		-97
Beschermd wonen/verblijf	162		162
Uitvoeringskosten warmtevisie	-125		-125
Verzekeringen	-104		-104
Taakstelling verbonden partijen	-100		-100
Onroerend zaakbelasting	100		100
Burgemeestersbenoeming	-85	-85	
Armoedebeleid	-68	-68	
Stelpost ontwikkelagenda	64		64
Integraal huisvestingsplan onderwijs	61	61	
Kabels en leidingen, hogere inkomsten	60		60
Vergoeding schoolbesturen heffing OZB	-60		-60
Knooppunt FoodValley Jeugd	57	57	
Overige mutaties < € 50.000, per saldo	-219	-555	336
Resultaat 1e bestuursrapportage 2024	**-358**	**-122**	**-236**
Saldo begroting na 1e Berap 2024	**-919**	**-122**	**-236**

De belangrijkste afwijkingen zijn hierna toegelicht. Een toelichting op alle gedetailleerde afwijkingen is in bijlage 1 en 2 van deze bestuursrapportage opgenomen.

Algemene uitkering
Op basis van de septembercirculaire, waarover uw raad per raadsinformatiebrief afzonderlijk is geïnformeerd, is bijstelling van de algemene uitkering opgenomen. Enerzijds heeft dit te maken met een structurele bijstelling die een budgettair effect heeft ten gunste van het resultaat ad. € 1.136.000 en een incidentele bijstelling ten gunste van het resultaat van € 400.000. Het restant heeft voor € 68.000 betrekking op een specifieke bijdrage voor armoedebeleid, hier staan ook kosten tegenover. Een bedrag van € 25.000 betreft de integratie uitkering voor participatie (Wet sociale werkvoorziening). Dit bedrag leidt ook tot extra uitgaven op dit terrein.

Jeugdhulp Foodvalley (Zorg in natura)
In verband met de herijking tarieven jeugdhulpregio Foodvalley moet rekening worden gehouden met een tariefsverhoging van 3,5%. Dit leidt op basis van de verwachte jeugdhulpbestedingen tot een stijging van de kosten voor zorg in natura Ambulant en verblijf.

Verstrekkingskosten Wmo
Door loon- en prijsgroei staan de tarieven voor de WMO onder druk. Huishoudelijke ondersteuning en begeleiding zullen hierdoor duurder gaan worden. Op basis van de besteding aan de huishoudelijke hulp en de reguliere en gespecialiseerde begeleiding in de periode 2021/2023 is een eerste inschatting gemaakt van de kostenstijging waarbij is uitgegaan van de tarief indicaties die uit de markt blijken. Op korte termijn zal een kostprijsonderzoek plaatsvinden waaruit concreter onderbouwd zal blijken wat de kostenstijging is. De toename van de huishoudelijke ondersteuning wordt ingeschat op circa € 330.000 en voor reguliere begeleiding € 170.000. Via de kadernota 2025 ramen wij het bedrag structureel bij.

Correctie boekwaarde bouwgrond
In de primitieve begroting is een technische tegenboeking van diverse kosten voor de bouwgrond niet correct berekend. Door deze technische fout komen diverse kosten dubbel ten laste van de grondexploitaties. De tegenboeking moet met een bedrag van € 488.000 verlaagd worden.

Uitvoeringskosten WMO
In de afgelopen jaren is er in de gemeente Nijkerk een flinke toename van hulpvragen voor de WMO. Met name de hulpvragen voor huishoudelijke hulp zijn fors gestegen. Mede vanaf de invoering van het abonnementstarief in 2019 is de vraag verder toegenomen. Tot op heden is extra tijdelijk extern personeel ingezet om de toegenomen vraag te kunnen oppakken. Omdat het hier gaat om een structurele toename heeft de directie in april besloten de formatie vanaf 1 juni 2024 structureel uit te breiden met vast personeel. De vaste personele kosten van de uitbreiding zijn voor 2024 € 97.000.

Beschermd wonen/verblijf
Voor de dekking van de uitvoeringskosten WMO is er structureel uitvoeringsbudget beschikbaar vanuit de WMO, Beschermd wonen Verblijf licht verstandelijke beperkten (LVB) van € 162.000. Onlangs is definitief bekend geworden dat deze beschikbare middelen niet langer nodig zijn voor de bekostiging van WMO beschermd LVB in de regio Amersfoort. Omdat in 2024 het benodigde personele budget € 65.000 lager is dan het beschikbare LVB budget, valt dit bedrag incidenteel vrij in 2024

Uitvoeringskosten warmtevisie
In de begroting is te weinig formatie opgenomen voor de warmtevisie. Dit betekent dat we € 125.000 te weinig aan lasten hebben geraamd. Dit wordt in deze bestuursrapportage gecorrigeerd.

Verzekeringen
In de lopende begroting is geen rekening gehouden met de toegenomen verzekeringskosten. Deze kosten omvatten onder andere de verhoogde verzekeringspremie als gevolg van de taxatie van de schoolgebouwen en de gestegen verzekeringspremie voor het nieuwe stadhuis. Deze was al gemeld in de tweede Bestuursrapportage 2023.

Taakstelling verbonden partijen
In de begroting 2024 is een taakstelling van € 100.000 opgenomen voor alle verbonden partijen. Zoals gemeld in de consultatie over de ombuigingen zal deze niet worden gerealiseerd. Daarom stellen wij voor deze taakstelling af te boeken.

Onroerend zaakbelasting
Op basis van de laatste opgave van de GBLT blijkt dat de OZB inkomsten structureel € 100.000 hoger zullen uitvallen.

Burgemeestersbenoeming
De kosten omvatten de procedure voor de benoeming van een nieuwe burgemeester, waaronder externe vergaderlocaties, begeleiding door een extern bureau, een enquête onder inwoners, vergoeding voor de commissieleden, de extra uren raadsgriffie, evenals het afscheid van onze burgemeester.

Armoedebeleid
Via de raadsinformatiebrief “Septembercirculaire 2023” , hebben wij gemeld over de extra middelen in het gemeentefonds voor “Bijzondere bijstand en vroeg signalering”. De gemeente Nijkerk ontvangt in 2024 incidenteel € 68.000 voor het voorkomen van stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie. Hier wordt voorgesteld om dit bedrag in 2024 incidenteel toe te voegen aan het budget inkomensregelingen, bijzondere bijstand. Deze mutatie verloopt budget-neutraal.

Stelpost ontwikkelagenda
Geconstateerd is dat in de begroting voor de stelpost ontwikkelagenda één van de onderdelen dubbel is opgenomen. Deze dubbeling wordt gecorrigeerd.

Integraal huisvestingsplan onderwijs
De oplevering van de uitbreiding Koning Emmaschool/De Lelie (KES) en de ver-/nieuwbouw PW Alexanderschool (PWA) heeft niet plaatsgevonden in 2023 en wordt in 2024 ook niet afgerond. Door de latere oplevering vallen de kapitaallasten van € 61.000 voor het jaar 2024 incidenteel vrij in het exploitatieresultaat. De kapitaallasten voor het jaar 2025 vallen vrij in de stelpost IHP onderwijshuisvesting en verloopt in 2025 budgetneutraal.

Kabels en leidingen, hogere inkomsten
Door intensivering van werkzaamheden aan kabels en leidingen ontvangen we € 60.000 meer aan inkomsten van de netbeheerders, maar tegelijkertijd hebben we ook meer herstelkosten voor straatwerk, verhardingen en groenvoorzieningen. Deze extra kosten waren al opgenomen in de begroting 2024. De extra inkomsten worden gebruikt om deze extra uitgaven op onderhoud wegen te dekken.

Vergoeding schoolbesturen heffing OZB
De vergoeding door de gemeente Nijkerk aan schoolbesturen voor de (namens de gemeente Nijkerk) opgelegde heffing OZB is structureel hoger dan de OZB-vergoeding die hiervoor is begroot.
Hier wordt voorgesteld om de gemeentelijke begroting vanaf 2024 structureel naar boven bij te stellen met € 60.000 per jaar. Hier staat tegenover dat de gemeente via de inning OZB vanaf 2024 meer gemeentelijk inkomsten ontvangt.

Knooppunt FoodValley Jeugd
In het bestuurlijke overleg (Jeugdhulpregio FoodValley) is ingestemd met het voorstel om de resterende middelen van het budgettaire kader van het knooppunt FV jeugd over de jaren 2021 tot en met 2023 te laten terugvloeien naar de deelnemende regiogemeenten. Voor Nijkerk is dit een bedrag van € 111.000. Dit is inmiddels door Nijkerk terugontvangen. Verder is een verzoek gedaan voor incidentele extra middelen in 2024 voor de transitiekosten van het knooppunt naar een gemeenschappelijke regeling (GR) en de inhuur kwartiermaker regionale samenwerking.

Op 27 maart 2024 is door het knooppunt gemeld dat het regionale aandeel van Nijkerk in deze extra benodigde middelen is uitgekomen op € 54.000. Per saldo is dit voor 2024 een meevaller van € 57.000.

Ontwikkeling leningenportefeuille
De leningenportefeuille bedraagt ten tijde van het opmaken van de Kadernota € 61,2 miljoen. Door grote investeringen in maatschappelijke voorzieningen en de openbare ruimte zal de leningenportefeuille de komende jaren oplopen. Deze trend was in de begrotingen van de afgelopen jaren al voorzien. Op basis van de huidige inzichten zal de leningenportefeuille tot eind 2028 oplopen tot een bedrag van circa € 94,4 miljoen.
Overigens wordt benadrukt dat de langlopende leningen binnen de norm blijven voor een financieel gezonde gemeente. Per 31 december 2023 blijft de netto-schuldquote met 57% ruim onder de grenswaarde van 90% om als ‘minst risicovol’ (op basis van de signaleringswaarden uit de stresstest voor gemeenten) te worden aangemerkt. Naar rato van de balanspositie per 31 december 2023 zou de netto schuldquote eind 2028 nog steeds onder de 90% blijven en daarmee als ‘minst risicovol’ worden aangemerkt.

De verwachte ontwikkeling van de leningenportefeuille laat zich als volgt weergeven:

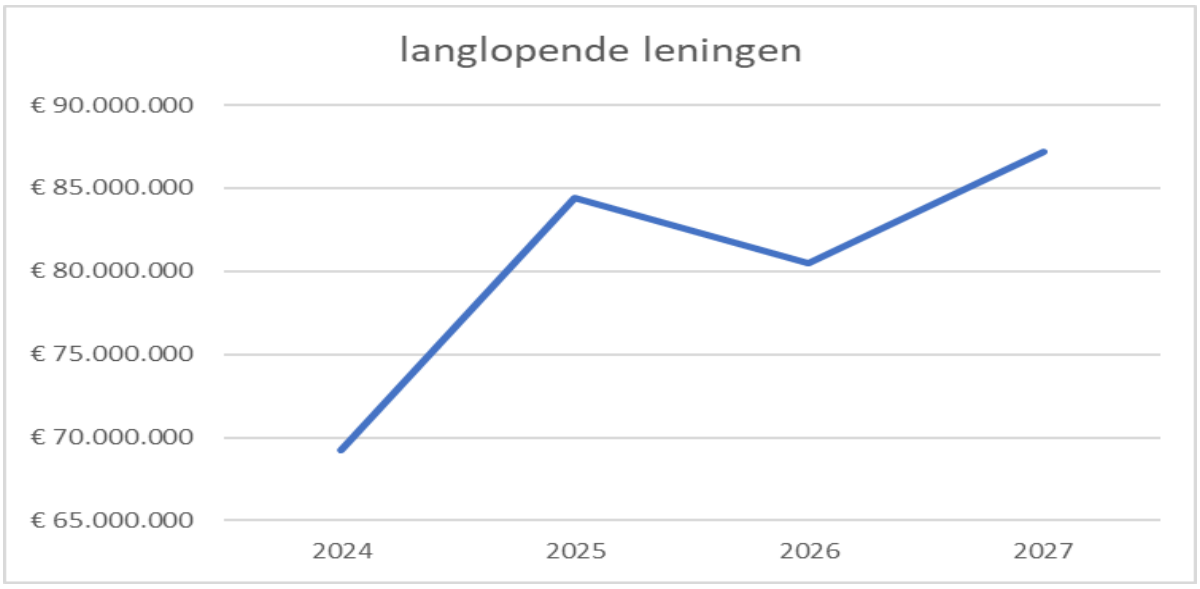

Ontwikkeling algemene reserve
De algemene reserve bedraagt ten tijde van het opmaken van de Kadernota € 20,4 miljoen voordelig. Daarmee is de omvang van de algemene reserve als toereikend aan te merken.
In de begrotingsperiode 2025-2028 zal deze algemene reserve door het saldo van de (begrote) dotaties en onttrekkingen afnemen tot circa € 13,3 miljoen. In absolute zin is dit een grote afname (7,1 miljoen). Echter, de financiële positie blijft in zijn totaliteit wel toereikend. Naar rato van de balanspositie per 31 december 2023 zou een vermogenspositie van € 13,3 miljoen eind 2028 neerkomen op een solvabiliteit van 25%.

De verwachte ontwikkeling van de algemene reserve laat zich als volgt weergeven:

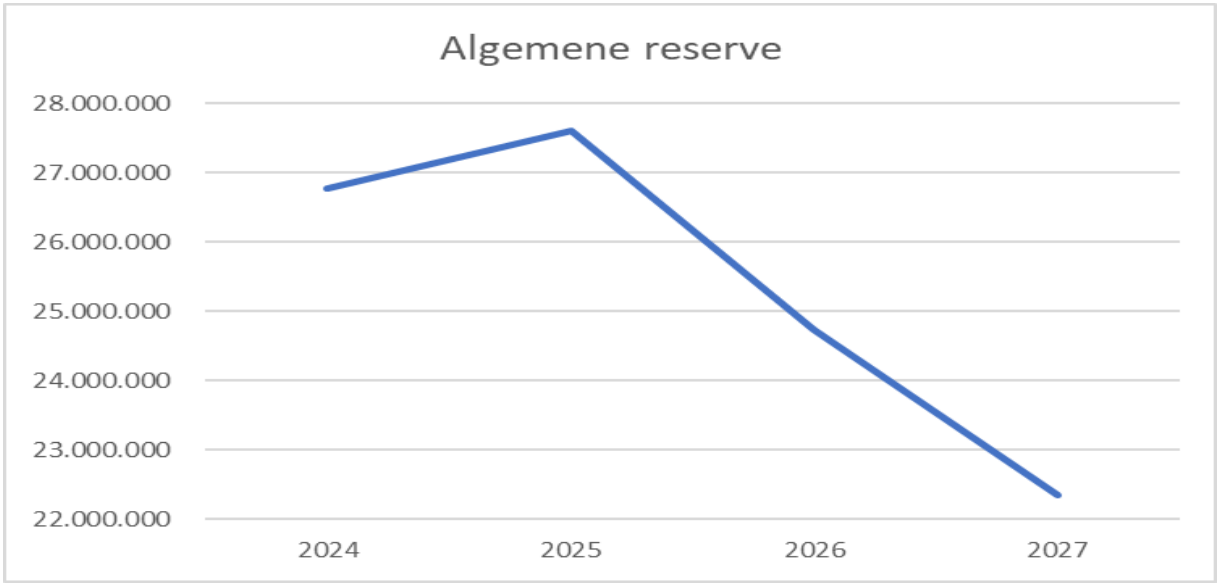

Vooruitblik 2e Bestuursrapportage 2024 en verder
Om het budgetbewustzijn te vergroten en beter te kunnen sturen dat uitgaven binnen vastgestelde financiële kaders blijven, informeren wij u dat wij na het vaststellen van deze 1e bestuursrapportage de sturing op begrotingswijzigingen aanscherpen.

In de tweede bestuursrapportage 2024 zullen daarom geen begrotingswijzigingen meer opgesteld en doorgevoerd worden in de begroting. Hierdoor wordt de budgetbeheersing versterkt en heeft iedere rapportage hetzelfde referentiepunt. Op deze algemene stelregel gelden enkele uitzonderingen:

- De eerste uitzondering heeft betrekking op de taakmutaties van de algemene uitkering. Hierbij is sprake van nieuwe taken of het wegvallen van taken. Met de financiële gevolgen van deze taakmutaties kon in de begroting nog op geen enkele wijze rekening worden gehouden. Om die reden worden ze in een begrotingswijziging opgenomen.
- De tweede uitzondering betreft het toevoegen of onttrekken aan de reserve bouwgrondexploitaties. Deze mutaties hebben betrekking op het inzicht in de ontwikkeling van deze reserve. Teneinde ongewenste effecten op het reguliere resultaat te voorkomen worden deze mutaties direct met de reserve bouwgrondexploitaties verrekend.
- De derde uitzondering betreft de mutaties als gevolg van omissies in de primitieve begroting 2024.
- De vierde uitzondering betreft taken waarvoor een specifieke subsidie voor wordt ontvangen, waar verplichte uitgaven tegenover staan.
- Tenslotte geldt als uitzondering op de beleidslijn dat er door de raad buiten de bestuurs-rapportage om een begrotingswijziging kan worden vastgesteld, mits er een inhoudelijk raadsvoorstel aan ten grondslag ligt en deze ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

Alleen voor de 2e bestuursrapportage 2024 zal ook nog een uitzondering worden gemaakt indien het in het kader van begrotingsrechtmatigheid onvermijdelijk is om nog een begrotingswijziging te maken.

Leeswijzer
In bijlage 1 wordt per perspectief (Ruimte, Sociaal, Veilig en Dienstverlening) een inhoudelijke toelichting gegeven op alle afwijkingen (> € 25.000). Hierbij is onderscheid gemaakt naar bijstellingen op het gebied van autonome ontwikkelingen, beleid en correcties van de begroting.

De autonome ontwikkelingen zijn niet door de gemeente te beïnvloeden, hierin hebben wij dus geen keuze. Dit zijn bijstellingen door externe ontwikkelingen zoals inflaties en wijziging van wet- en regelgeving.

De bijstellingen als gevolg van beleid zijn financiële bijstellingen waar op basis van het huidige beleid van de gemeente geen keuze in te maken is.

De correcties begroting zijn technische correcties die voortvloeien uit het opschonen van de begroting. Deze correcties zijn in 1 overzicht opgenomen in bijlage 2.

In bijlage 3 is een toelichting opgenomen op de wijzigingen voor de investeringsprojecten. Een deel van deze investeringen worden gedekt uit reserves en subsidies. Met het vaststellen van deze Bestuursrapportage autoriseert u de geactualiseerde investeringsbedragen zoals weergegeven in de tabel in bijlage 3.

.

Bijlagen

Bijlage 1: Perspectieven

Perspectief Ruimte

Hieronder zijn de afwijkingen weergegeven die betrekking hebben op perspectief ruimte.

Bedragen x € 1.000 -/- is een nadeel

	Bijstelling	Categorie	2024			2025	2026	2027	2028
			lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Meerwerk Nota kostenverhaal	Autonoom	25	25	-	-	-	-	-
2	Toezicht controle binnenstad Nijkerk	Autonoom	9	-	-9	-41	-41	-41	-41
3	Lagere energiekosten riolering	Autonoom	-50	-	50	50	50	50	50
	Lagere onttrekking voorziening riolering	Autonoom	-	-50	-50	-50	-50	-50	-50
4	Kabels en leidingen	Autonoom	-	60	60	60	60	60	60
5	Aanleg inritten	Autonoom	-10	-36	-26	-26	-26	-26	-26
6	Openbare verlichting	Prijs	20	-	-20	-20	-20	-20	-20
7	Extra prijsstijging energiekosten	Prijs	415	-	-415	-415	-415	-415	-415
8	Prijsstijgingen groot onderhoud wegen	Prijs	122	-	-122	-122	-122	-122	-122
9	Evaluatie/actualisatie LOP	Beleid	20	-	-20	-	-	-	-
10	Aanpak regionaal mobiliteitspakket	Beleid	30	-	-30	-	-	-	-
11	Gemeenschappelijke regeling Regio Food Valley	Beleid	44	-	-44	-	-	-	-
12	Regionaal uitvoeringsprogramma 2024 ODDV	Beleid	50	50	-	-	-	-	-
13	Uitvoeringskosten klimaat akkoord	Beleid	712	712	-	-	-	-	-
14	Kapitaallasten Investeringen	Beleid	-	-	-	-30	-30	-30	-30
15	Noord-Veluwe bereikbaar	Beleid	44	-	-44	-	-	-	-
	Totaal		**1.431**	**761**	**-670**	**-594**	**-594**	**-594**	**-594**

Categorie	Perspectief	2024			2025	2026	2027	2028
		lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
Autonoom	Ruimte	-26	-1	25	-7	-7	-7	-7
Prijsmutaties	Ruimte	557	-	-557	-557	-557	-557	-557
Beleid	Ruimte	900	762	-138	-30	-30	-30	-30
Totaal		**1.431**	**761**	**-670**	**-594**	**-594**	**-594**	**-594**

Toelichting autonome bijstellingen

1. Meerwerk Nota kostenverhaal

In 2023 hebben we een extern bureau ingehuurd om de nota kostenverhaal op te stellen. Deze is ter vervanging van de huidige nota bovenwijkse- en bovenplanse voorzieningen.
Het meerjareninvesteringsprogramma (MIP) is een belangrijke bouwsteen voor deze nota. De complexiteit en de tijd die nodig waren om een volledig MIP op te stellen, hebben invloed gehad op het proces van de nota kostenverhaal. Dit heeft ertoe geleid dat het externe bureau een aanvullende opdracht heeft moeten uitvoeren, waarvoor de extra kosten € 25.000 bedragen. Overeenkomstig van het oorspronkelijke krediet willen wij deze kosten ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie brengen.

2. Toezicht en controle binnenstad Nijkerk

Als gevolg van toezicht controle autoluwe binnenstad Nijkerk, selectieve toegang en het uitsturen van waarschuwingsbrieven zijn er extra kosten voor de handhaving.

3. Lagere energiekosten riolering

Door de destijds sterk gestegen energiekosten zijn de ramingen bij riolering vanaf de begroting 2022 fors verhoogd. Nu blijkt dat de energieprijzen zijn gedaald, kan de raming met € 50.000 worden verlaagd. Hierdoor wordt er € 50.000 minder aan de voorziening riolering onttrokken.

4. Kabels en leidingen

Door intensivering van werkzaamheden aan kabels en leidingen ontvangen we € 60.000 meer aan inkomsten van de netbeheerders, maar tegelijkertijd ook meer herstelkosten voor straatwerk, verhardingen en groenvoorzieningen. Deze extra kosten waren al opgenomen in de begroting 2024. De extra inkomsten worden gebruikt om deze extra uitgaven op onderhoud wegen te dekken.

5. Aanleg inritten

De kosten worden afgeraamd met € 10.000 Er worden geen inkomsten uit aanleg inritten gerealiseerd voor € 36.000. Het gehele budget wordt structureel afgeraamd.

Prijsmutaties

6. Openbare verlichting

De prijsstijgingen van het afgelopen jaar hebben ook zijn doorwerking gehad op het onderhoud aan de openbare verlichting. Om het onderhoud op peil te houden, is structureel een extra bedrag van € 20.000 nodig. De dekking van de prijsstijging is vanuit de stelpost prijsstijging. Zie hiervoor ook de toelichting op perspectief 4.

7. Extra prijsstijging energiekosten

In de eerste Bestuursrapportage 2023 is gemeld dat de energieprijzen sterk zijn gestegen door globale ontwikkelingen. Voor 2024 gaat het om een structureel bedrag van € 415.000. De dekking vindt plaats via de stelpost prijsstijging energiekosten. Zie hiervoor ook perspectief 4.

8. Prijsstijgingen groot onderhoud wegen

In de begroting 2024 zijn we uitgegaan van een prijsstijging van 2,6%. De prijzen zijn met ca. 8% gestegen. Voorgesteld wordt de storting in de voorziening wegen, waaruit het groot onderhoud wordt betaald, met 5,4%, dat is € 122.000, te verhogen. Dit wordt gedekt door een verlaging van de stelpost prijsstijgingen met € 122.000. Hierdoor verloopt de mutatie budgetneutraal. Deze is opgenomen onder perspectief 4 dienstverlening.

Beleid

9. Evaluatie/actualisatie LOP

Vanwege onvoorziene omstandigheden is de evaluatie van het landschapsontwikkelingsplan (LOP) niet in 2023, maar begin 2024 afgerond. Hierdoor begint de actualisatie van het LOP later dan gepland. Het in 2023 eenmalig verstrekte budget van € 20.000 is in de rekening 2023 vrijgevallen. Voor het uitwerken van de verbetermogelijkheden van het LOP is het raadzaam om een ecologisch adviesbureau in te schakelen. Het huidige budget voor natuurbescherming laat echter te weinig ruimte over voor het inhuren van externe diensten.

10. Aanpak regionaal mobiliteitspakket (knooppunt Hoevelaken)

Gemeente Amersfoort wil samen met de gemeente Nijkerk een extern bureau inhuren om met het Rijk te komen tot een overbruggingspakket knooppunt Hoevelaken. Er wordt voor deze kosten gekeken naar beide provincies en naar Nijkerk. Het exacte bedrag voor ons is nog niet bekend, maar wordt voorzichtigheidshalve geschat op € 30.000.

11. Gemeenschappelijke regeling Regio Food Valley

Door een tekort in de gemeente Veenendaal met betrekking tot de regiodeal Regio Food Valley is er een financiële tegenvaller. Deze tegenvaller wordt door de gezamenlijke Food Valley- gemeenten opgevangen. Voor Nijkerk betekent dit dat er extra middelen nodig zijn van € 44.000 voor het jaar 2024. De regiodeal periode loopt tot eind 2024.

12. Regionaal uitvoeringsprogramma ODDV 2024

Voor het regionaal uitvoeringsprogramma 2024 is € 50.000 nodig. De dekking vindt plaats via een provinciale subsidie van € 50.000.

13. Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Deze mutatie betreft de ontvangen specifieke uitkering van het Rijk (SPUK) voor uitvoering van het klimaatakkoord. Vanuit vorig jaar is nog een budget beschikbaar van € 429.000 en daarnaast is voor 2024 een SPUK van € 712.000 ontvangen. Het totaalbedrag bedraagt daarmee € 1.141.000. Voor 2025 wordt tevens de te ontvangen SPUK voorschot ad € 718.000 en de daarbij ook de lasten voor hetzelfde bedrag begroot. Dit is budgetneutraal.

14. Kapitaallasten Investeringen (Campenbuurt en Rensselaer)

Als gevolg van meerwerk zijn er voor de investeringen Campenbuurt en Rensselaer extra kapitaallasten ontstaan. De details van dit meerwerk worden toegelicht in de bijlage van de investeringen.

15. Noord-Veluwe bereikbaar

In 2023 is de gemeente toegetreden tot de samenwerking Noord-Veluwe bereikbaar. Uw raad heeft besloten de structurele kosten af te wegen bij de Kadernota 2024. Door een omissie zijn de structurele kosten niet volledig verwerkt en is het budget te laag. Via deze bestuursrapportage en de kadernota 2025 wordt dit rechtgetrokken en is een aanvullend budget opgenomen.

Perspectief Sociaal

Hieronder zijn de afwijkingen weergegeven die betrekking hebben op perspectief sociaal.

Bedragen x € 1.000 -/- is een nadeel

	Bijstelling	Categorie	2024			2025	2026	2027	2028
			lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Vergoeding schoolbesturen heffingen + OZB	Autonoom	60	-	-60	-60	-60	-60	-60
2	Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2023 - kapitaallasten	Autonoom	-61	-	61	-	-	-	-
3	Toezicht Kinderopvang VGGM	Autonoom	20	-	-20	-20	-20	-20	-20
4	Onderwijsachterstanden	Autonoom	197	197	-	-	-	-	-
5	Brede SPUK GALA 2023-2026	Autonoom	506	506	-	-	-	-	-
6	Inburgering	Autonoom	460	460	-	-	-	-	-
7	Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties	Autonoom	36	-	-36	-59	-59	-59	-59
8	Bijstandsverlening	Autonoom	1.871	1.871	-	-	-	-	-
9	Wet sociale werkvoorziening re-integratie	Autonoom	25	-	-25	-24	-22	-21	-20
10	WMO Verhoging EB vanaf 2024	Autonoom	-	20	20	20	20	20	20
11	Knooppunt FV jeugd	Autonoom	54	111	57	-	-	-	-
12	Jeugdhulp FoodValley (Zorg in natura)	Autonoom	620	-	-620	-620	-620	-620	-620
13	Verstrekkingskosten WMO	Autonoom	500	-	-500	-	-	-	-
14	Taal voor ontheemden Oekraïne	Beleid	26	26	-	-	-	-	-
15	WEB-middelen gemeente Amersfoort 2024 voor het DigiTaalhuis Nijkerk	Beleid	100	100	-	-	-	-	-
16	Specifieke uitkering Digitale overheid	Beleid	43	43	-	-	-	-	-
17	Armoedebeleid	Beleid	68	-	-68	-	-	-	-
18	Beschermd wonen Verblijf licht verstandelijke beperkten	Beleid	-162	-	162	162	162	162	162
19	Uitvoeringskosten WMO	Beleid	97	-	-97	-166	-166	-166	-166
20	Overige	Diverse	-1	15	16	18	11	11	-11
	Totaal		**4.459**	**3.349**	**-1.110**	**-749**	**-754**	**-753**	**-774**

Categorie	Perspectief	2024			2025	2026	2027	2028
		lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
Autonoom	Sociaal	4.272	3.165	-1.107	-745	-750	-749	-770
Prijsmutaties	Sociaal	-	-	-	-	-	-	-
Beleid	Sociaal	187	184	-3	-4	-4	-4	-4
Totaal		**4.459**	**3.349**	**-1.110**	**-749**	**-754**	**-753**	**-774**

Toelichting autonome bijstellingen

1. Vergoeding schoolbesturen heffingen + OZB

De vergoeding door de gemeente Nijkerk aan schoolbesturen voor de (namens de gemeente Nijkerk) opgelegde heffing OZB is structureel hoger dan de OZB-vergoeding die hiervoor is begroot.
Hier wordt voorgesteld om de gemeentelijke begroting vanaf 2024 structureel naar boven bij te stellen met € 60.000 per jaar. Hier staat tegenover dat de gemeente via de inning OZB vanaf 2024 meer gemeentelijk inkomsten ontvangt.

2. Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2023 – Kapitaallasten

De oplevering van de uitbreiding Koning Emmaschool/De Lelie (KES) en de vernieuwbouw PW Alexanderschool (PWA) heeft niet plaatsgevonden in 2023 en wordt in 2024 ook niet afgerond.
Door de latere oplevering vallen de kapitaallasten van € 61.000 voor het jaar 2024 incidenteel vrij in het exploitatieresultaat. De kapitaallasten voor het jaar 2025 vallen vrij in de stelpost IHP-onderwijshuisvesting en verloopt in 2025 jaar budgetneutraal.

3. Toezicht kinderopvang VGGM

De VGGM voert voor Nijkerk het toezichthouderschap kinderopvang uit. In mei 2023 is het gehanteerde tarief als gevolg van loon- en prijsstijgingen met 9% geïndexeerd. Deze tariefswijziging is met terugwerkende kracht ingevoerd vanaf januari 2023. Bovendien is er meer budget nodig vanwege het aantal toegenomen inspecties. Dit als gevolg van niet naleving door organisaties van verbeterpunten. In de 2e Bestuursrapportage 2023 is deze kostenstijging voor de jaarschijf 2023 gemeld. Omdat het echter gaat om een structurele kostenstijging wordt hier voorgesteld het budget voor het toezichthouderschap kinderopvang VGGM met ingang van 2024 structureel met € 20.000 te verhogen.

4. Onderwijsachterstanden

In het afgelopen jaar is de voorlopige specifieke uitkering (SPUK) gemeentelijk onderwijsachterstanden-beleid (OAB) aan gemeenten bekend gemaakt. Voor Nijkerk bedraagt deze rijksbijdrage voor 2024 € 922.000. Dit is € 197.000 hoger dan de voorlopige toekenning van de SPUK OAB voor 2023. De uitgaven voor het gemeentelijke achterstandenbeleid stijgen in gelijke mate. Deze mutatie verloop budgetneutraal.

5. Brede SPUK GALA 2023-2026

De Brede SPUK-regeling 2023-2026 is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. Deze SPUK is voor alle gemeenten in werking gesteld om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De gemeente heeft op alle onderdelen van de Brede SPUK GALA een subsidie aanvraag ingediend bij de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS).

Er wordt nu voorgesteld om alle 15 deelonderwerpen van deze Brede SPUK vanaf 2024 op te nemen in de gemeentelijke begroting. Vorig jaar was dit alleen voor het kalenderjaar 2023 verwerkt.
Voor het kalenderjaar 2024 bedraagt de SPUK GALA € 722.000. Omdat de verwachting is dat de rijksbijdrage vanaf 2024 volledig wordt ingezet, zijn de lasten gelijk aan de baten. Deze mutatie verloopt meerjarig budgetneutraal.

De al jaren bestaande Brede regeling combinatiefuncties (Buurtsportcoaches) is nu een deelonderwerp geworden van de Brede SPUK GALA. Vanaf 2023 ontvangen gemeenten deze rijksinkomsten niet langer via een bijdrage in het gemeentefonds. De hiervoor in de begroting op taakveld sportbeleid en activering structureel geraamde “oude” inkomsten (gemeentefonds) € 216.000 en “oude” lasten € 216.000 komen te vervallen.

Per saldo stijgen de inkomsten en uitgaven vanwege de brede SPUK GALA met € 206.000

6. Inburgering

In het afgelopen jaar is van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de beschikking ontvangen voor de rijksvergoeding Wet inburgering over het kalenderjaar 2024
Hieruit blijkt voor Nijkerk dat deze rijksbijdrage hoger is vastgesteld nl. € 917.000 in plaats van de huidige raming van € 457.000. Voor het verschil van € 460.000 wordt meerjarig voorgesteld de begroting voor zowel de inkomsten als uitgaven aan te passen. Deze mutatie verloopt budgetneutraal.

7. Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties

Gemeente Ede is centrumgemeente voor de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties. De regio bestaat uit de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel en Wageningen. De gemeente Ede ontvangt middelen via de Decentralisatie uitkering Vrouwenopvang (DUVO). De DU VO wordt ingezet om Veilig Thuis (VT), Moviera (vrouwenopvang) en het Centrum Seksueel Geweld (CSG) te bekostigen.

De kosten voor de diensten die VT, Moviera en het CSG leveren zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Dit komt met name door fors stijgende loon- en prijskosten die grotendeels structureel doorwerken op de begroting. Daarnaast is er een stijging in gebruik van diverse voorzieningen en diensten zichtbaar. Het gevolg van de stijgende kosten is dat de DU VO niet langer toereikend is. De DU VO wordt niet geïndexeerd. De indexatie wordt toegevoegd via het accres van de Algemene Uitkering en komt dus, in tegenstelling tot de DU middelen die centraal bij gemeente Ede terecht komen, terecht bij alle regiogemeenten.

De begroting 2024 van VT (Veilig Thuis) en de daarbij behorende gemeentelijke regiobijdrage is al vastgesteld in het bestuurlijke overleg (BO) VT . Vanaf 2024 bedraagt de regiobijdrage voor Veilig Thuis € 185.000. In de gemeentelijke begroting staat hiervoor vanaf 2024 € 149.000 begroot. Dit is een structurele stijging van € 36.000 voor VT (prijsniveau 2024).

In het bestuurlijke overleg WMO Valleiregio is afgesproken dat vanaf 2025 voortaan ook de kosten voor Moviera en het CSG volgens de geldende verdeelsleutel bij gemeenten in rekening wordt gebracht. Voor 2024 kan hiervoor regionaal nog een beroep worden gedaan op reserve Vrouwenopvang.

De bijdrage voor de gemeente Nijkerk voor Moviera en het CSG is vanaf 2025 jaarlijks € 23.000 (prijsniveau 2024).

8. Bijstandsverlening

In 2023 is de voorlopige beschikking 2024 voor de specifieke uitkering algemene bijstand, loonkostensubsidie, IOAW, IOAZ en BBZ 2004 ontvangen van het ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De rijksbijdrage 2024 is voorlopig vastgesteld op een bedrag van € 8.601.000. De voorlopig toegekende rijksbijdrage voor 2024 is € 1.871.000 hoger dan begroot. De huidige gemeentelijke raming vanaf 2024 is nog gebaseerd op de voorlopige toekenning van deze rijksbijdrage in het najaar van 2022 voor het kalenderjaar 2023. In deze voorlopige toekenning rijksbijdrage 2023, had het rijk destijds de wettelijk minimumloon (WML) verhoging per 1 januari 2023 nog niet meegenomen. Verder is het aandeel van de gemeente Nijkerk in de objectieve verdeling van het landelijk beschikbare macrobudget voor 2024 hoger dan in 2023.

Hier wordt voorgesteld om zowel de baten als de lasten voor de bijstandsverlening met € 1.871.000 naar boven bij te stellen. Deze mutatie verloopt budgetneutraal. Bij de 2e Berap 2024 wordt voor jaarlijks melding gemaakt van de werkelijk te verwachten kostenontwikkeling voor zowel de baten als de lasten.

9. Wet sociale werkvoorziening re-integratie

In de raadsinformatiebrief “Septembercirculaire 2023”, is daarnaast melding gemaakt van een hoger budget voor “Participatie” in het gemeentefonds vanaf 2023. De toename van dit budget betreft een structureel hoger WSW-budget. In 2024 is dit budget € 25.000 hoger. Vanaf 2025 neemt deze stijging jaarlijks af tot uiteindelijk een bedrag van € 20.000 in 2028.
Overeenkomstig regionale afspraken wordt het onderdeel rijksvergoeding WSW volledig doorbetaald aan de Inclusief Groep.
Deze mutatie verloopt budgetneutraal.

10. WMO verhoging EB vanaf 2024

Vanaf 1 januari 2024 is de eigen bijdrage (het abonnementstarief) voor hulp of ondersteuning uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) gestegen. De eigen bijdrage is gewijzigd van € 19 naar maximaal € 20,60 per maand.
Voor Nijkerk betekent dit vanaf 2024 naar verwachting een toename van € 20.000 per jaar van de opbrengsten. De Inning voor gemeenten, bij inwoners die een beroep doen op gemeentelijke WMO-voorzieningen, vindt plaats door het CAK.

11. Knooppunt FV jeugd

In het bestuurlijke overleg (Jeugdhulpregio FoodValley) is ingestemd met:

- het voorstel om de resterende middelen van het budgettaire kader van het knooppunt FV jeugd over de jaren 2021 tot en met 2023 te laten terugvloeien naar de deelnemende regiogemeenten. Voor Nijkerk is dit een bedrag van € 111.000. Dit is inmiddels door Nijkerk terugontvangen;
- Het verzoek voor de incidenteel extra benodigde middelen in 2024 voor:
  - Transitiekosten van het knooppunt naar een gemeenschappelijke regeling (GR);
  - Inhuur kwartiermaker regionale samenwerking.

Op 27 maart 2024 is door het knooppunt gemeld dat het regionale aandeel van Nijkerk in deze extra benodigde middelen is uitgekomen op € 54.000. Per saldo is dit voor 2024 een meevaller van € 57.000.

12. Jeugdhulp FoodValley (Zorg in natura)

In het afgelopen jaar hebben wij ingestemd met het voorstel “Herijking tarieven jeugdhulpregio FoodValley vanaf 2024”. Hierdoor hebben wij ingestemd met de voorgestelde extra 3,5 % tariefs-verhoging vanaf het kalenderjaar 2024.
Voor de gemeente Nijkerk betekent dit vanaf 2024 en structurele stijging van de jeugdhulpkosten zorg in natura Ambulant en verblijf van € 410.000. Dit is gebaseerd op de verwachte jeugdhulpbestedingen 2023.

Autonome ontwikkeling jeugdhulp

Uit de van de jeugdhulpregio FoodValley ontvangen:

- 2e voortgangsrapportage 2023 jeugdhulp ;
- Voorlopige cijfers jeugdhulp 2023 ;

- Jaarrapportage 2023 jeugdhulp ,

is duidelijk geworden dat de uitgaven van de regionaal ingekochte jeugdhulp zorg in natura verder zijn gestegen. Dit betreft vanaf 2024 een extra toename van totaal € 210.000 per jaar (prijsniveau 2024). Opgeteld zijn de voor nu te verwachten extra uitgaven voor jeugdhulp zorg in natura € 620.000 per jaar vanaf 2024.

Deze extra autonome stijging is echter nog zonder de structurele stijging o.b.v. de 1e voortgangs-rapportage 2023 jeugdhulp van € 500.000 die per heden nog niet is opgenomen in de gemeentelijke begroting vanaf 2024. Deze stijging van € 500.000 is in de 2e Berap 2023 en de MJB 2024-2027 nog als meerjarig risico aangemerkt in afwachting van de nadere beoordeling van een beperkt aantal jeugdhulpindicaties voor dure verblijfsvormen.
Inmiddels zijn in 2024, twee van de vijf jeugdigen uit deze duurdere verblijfvormen gestroomd. Voor andere jeugdigen wordt op dit moment nog beoordeeld of de afgegeven indicaties, ook in het belang van deze jeugdigen, kunnen worden omgezet naar goedkopere en beter passende alternatieven.
Zodra we meer weten over deze ontwikkelingen, zullen we die opnemen in het volgende P&C-product.

13. Verstrekkingskosten WMO

Door loon- en prijsgroei staat de tarieven voor de WMO onder druk. Huishoudelijke ondersteuning en begeleiding zullen hierdoor duurder gaan worden. Op basis van de besteding aan de huishoudelijke hulp en de reguliere en gespecialiseerde begeleiding in de periode 2021/2023 is een eerste inschatting gemaakt van de kostenstijging waarbij is uitgegaan van de tarief indicaties die uit de markt blijken. Op korte termijn zal een kostprijsonderzoek plaatsvinden waaruit concreter onderbouwd zal blijken wat de kostenstijging is. De toename van de huishoudelijke ondersteuning wordt ingeschat op circa € 330.000 en voor reguliere begeleiding € 170.000. Via de kadernota 2025 ramen wij het bedrag structureel bij.

Beleid

14. Taal voor ontheemden Oekraïne

In 2023 hebben we via het Gemeentefonds middelen ontvangen voor “Taal voor ontheemden uit Oekraïne” van totaal € 26.000 in het gemeentefonds.

Omdat het beschikbare budget in 2023 niet is besteed, is dit bedrag vrijgevallen in het rekeningresultaat van de jaarrekening 2023. Hier wordt voorgesteld om het vrijgevallen bedrag in 2024 te onttrekken aan de algemene reserve en in te zetten voor taalles voor ontheemden uit de Oekraïne.

15. WEB-middelen gemeente Amersfoort 2024 voor het DigiTaalhuis Nijkerk

De gemeente Nijkerk heeft bij de gemeente Amersfoort een subsidie van € 100.000 aangevraagd voor het DigiTaalhuis in Nijkerk.
Wegens juridische redenen worden deze middelen in 2024 niet, zoals gebruikelijk, direct vanuit Amersfoort als centrumgemeente verstrekt aan het DigiTaalhuis, maar in 2024 gebeurt dit via de gemeente Nijkerk op basis van de lokale algemene subsidieverordening. Deze mutatie verloopt budgetneutraal.

16. Specifieke uitkering Digitale overheid

De gemeente Nijkerk heeft van het rijk de beschikking Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid 2024 (IDO) ontvangen. De gemeente Nijkerk ontvangt in 2024 een bedrag van € 43.000. Hier wordt voorgesteld om dit bedrag in 2024 beschikbaar te stellen voor het IDO in de bibliotheek in Nijkerk. Omdat de baten gelijk zijn aan de uitgaven, verloopt deze mutatie budgettair neutraal.

17. Armoedebeleid

Via de raadsinformatiebrief “Septembercirculaire 2023” , hebben wij gemeld over de extra middelen in het gemeentefonds voor “Bijzondere bijstand en vroeg signalering”.
De gemeente Nijkerk ontvangt in 2024 incidenteel € 68.000 voor het voorkomen van stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie.
Hier wordt voorgesteld om dit bedrag in 2024 incidenteel toe te voegen aan het budget inkomensregelingen, bijzondere bijstand Deze mutatie verloopt budgetneutraal.

18. & 19 Beschermd wonen Verblijf licht verstandelijke beperkten/ uitvoeringskosten WMO
In de afgelopen jaren is er in de gemeente Nijkerk een flinke toename van hulpvragen voor de WMO. Met name de hulpvragen voor huishoudelijke hulp zijn fors gestegen. Mede vanaf de invoering van het abonnementstarief in 2019 is de vraag verder toegenomen. Tot op heden is extra tijdelijk extern personeel ingezet om de toegenomen vraag te kunnen oppakken. Omdat het hier gaat om een structurele toename heeft de directie in april besloten de formatie vanaf 1 juni 2024 structureel uit te breiden met vast personeel. De vaste personele kosten van de uitbreiding zijn voor 2024 € 97.000 en vanaf 2025 € 166.000 structureel.

Voor de dekking van deze personele uitbreiding is er structureel uitvoeringsbudget beschikbaar vanuit het budget WMO, Beschermd wonen Verblijf licht verstandelijke beperkten (LVB) van € 162.000.
Onlangs is definitief bekend geworden dat deze beschikbare middelen niet langer nodig zijn voor de bekostiging van WMO beschermd LVB in de regio Amersfoort.
Omdat in 2024 het benodigde personele budget € 65.000 lager is dan het beschikbare LVB budget, valt dit bedrag incidenteel vrij in 2024. Vanaf 2025 is, na inzet van het LVB budget, nog een extra budget nodig van € 4.000 per jaar.

20. Overig
Hieronder zijn diverse mutaties opgenomen die lager zijn dan € 25.000.

Perspectief Veilig
Voor perspectief veilig zijn geen wijzigingen opgenomen in deze Bestuursrapportage.

Perspectief Dienstverlening

Hieronder zijn de afwijkingen weergegeven die betrekking hebben op perspectief dienstverlening.

Bedragen x € 1.000 -/- is een nadeel

	Bijstelling	Categorie	2024			2025	2026	2027	2028
			lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1	Taakstelling verbonden partijen	Autonoom	100	-	-100	-100	-100	-100	-100
2	Algemene uitkering budgettair effect	Autonoom	-	1.136	1.136	944	813	2.096	2.109
3	Algemene uitkering armoedebeleid	Autonoom	-	68	68	-	-	-	-
4	Algemene uitkering: integratie uitkering participatie	Autonoom	-	25	25	24	22	21	20
5	Algemene uitkering neutraal	Autonoom	351	351	-	-	-	-	-
6	Tractie, verkoop vrachtauto en pick-up/bestelauto	Autonoom	-	46	46	-	-	-	-
7	OZB	Autonoom	-	100	100	100	100	100	100
8	Verzekeringen	Autonoom	104	-	-104	-104	-104	-104	-104
9	Prijs en volume hard- en software informatisering	Autonoom	70	-	-70	-70	-70	-70	-70
	Dekking prijs volume hard- en software via stelpost prijs 2024	Autonoom	-30	-	30	30	30	30	30
	Dekking prijs volume hard- en software via stelpost bedrijfsvoering	Autonoom	-40	-	40	40	40	40	40
10	Huuropbrengts gemeentehuis Rabobank	Autonoom	-	-62	-62	-115	-115	-115	-115
11	Dekking vervallen huuropbrengst OddV	Autonoom	-62	-	62	62	62	62	62
12	Gemeentefonds maatstaven	Autonoom	-	200	200	-	-	-	-
13	Voorjaarsnota Rijk: loonprijsbijstelling Jeugd	Autonoom	-	200	200	-	-	-	-
14	Energiekosten; dekking vanuit stelpost energie	Prijs	-415	-	415	415	415	415	415
15	Dekking prijsstijging groot onderhoud wegen	Prijs	-122	-	122	122	122	122	122
16	Dekking Prijsstijging ov; stelpost prijsstijgiing	Prijs	-20	-	20	20	20	20	20
17	Burgemeestersbenoeming	Beleid	85	-	-85	-	-	-	-
18	Beveiliger hal	Beleid	43	-	-43	-85	-	-	-
	Totaal		**64**	**2.064**	**2.000**	**1.283**	**1.235**	**2.517**	**2.529**

Categorie	Perspectief	2024			2025	2026	2027	2028
		lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
Autonoom	Dienstverlening	493	2.064	1.571	811	678	1.960	1.972
Prijsmutaties	Dienstverlening	-557	-	557	557	557	557	557
Beleid	Dienstverlening	128	-	-128	-85	-	-	-
Totaal		**64**	**2.064**	**2.000**	**1.283**	**1.235**	**2.517**	**2.529**

Toelichting autonome bijstellingen

1. Taakstelling verbonden partijen
In de begroting 2024 is een taakstelling van € 100.000 opgenomen voor alle verbonden partijen. Zoals gemeld in de consultatie over de ombuigingen zal deze niet worden gerealiseerd. Daarom stellen wij voor deze taakstelling af te boeken.

2. Algemene uitkering budgettair effect

Dit is het deel van de uitkering dat in 2024 en volgende jaren vrijvalt ten gunste van het resultaat. U bent via de raadsinformatiebrief over de septembercirculaire op de hoogte gebracht over de effecten van deze circulaire. Via deze 1e Bestuursrapportage worden de effecten van de Septembercirculaire verwerkt in de jaren 2024 tot en met 2028.

3. Algemene uitkering armoedebeleid

Algemene uitkering – Bijzondere bijstand en vroeg signalering € 68.000 incidenteel in 2024, (Programma 2 Perspectief Sociaal, taakveld inkomensregelingen, bijzondere bijstand).

4. Algemene uitkering integratie-uitkering participatie

Het betreft een Integratie-uitkering (IU) Participatie – Wet sociale werkvoorziening. Deze mutaties zijn opgenomen in de septembercirculaire 2023 en verwerkt op de relevante taakvelden binnen de begroting van Nijkerk.

5. Algemene uitkering neutraal

Dit deel van de uitkering wordt ingezet voor de doelen die in de circulaire zijn aangegeven.

6. Tractie, verkoop vrachtauto en pick-up/bestelauto

De levering van de voertuigen, oorspronkelijk gepland voor 2023, zal nu naar verwachting in 2024 worden afgerond. De geraamde opbrengsten van € 46.000 zijn nu geraamd voor 2024. De opbrengst voor de vrachtauto is geraamd op € 13.000 en de pick-up/bestelauto op € 33.000.

7. Onroerendezaakbelasting (OZB)

Op basis van de laatste opgave van de GBLT blijkt dat de OZB inkomsten structureel € 100.000 hoger zullen uitvallen.

8. Verzekeringen

In de lopende begroting is geen rekening gehouden met de toegenomen verzekeringskosten. Deze kosten omvatten onder andere de verhoogde verzekeringspremie als gevolg van de taxatie van de schoolgebouwen en de gestegen verzekeringspremie voor het nieuwe gemeentehuis. Deze toename van € 104.000 is gemeld in de tweede Bestuursrapportage 2023.

9. Prijs en volume hard- en software informatisering

De uitbreiding van het personeelsbestand en de prijsstijgingen leiden tot hogere kapitaallasten hard- en software. Zie hiervoor ook het onderdeel investeringen (bijlage 3).

De dekking van de kapitaallasten voor de hogere kosten van hard- en software worden onder andere gedekt uit de stelpost prijsstijgingen en de stelpost bedrijfsvoering.

10. Huuropbrengst gemeentehuis Rabobank

In november 2023 heeft de Rabobank aangegeven de huur niet te verlengen, zodat de verhuur eindigt op 1 juli 2024. Door de opzegging van de huur vervallen de opbrengsten die vanaf 1 juli 2024 zijn opgenomen in de begroting.

11. Dekking vervallen huuropbrengst OddV

De verhuur van een deel van ons gemeentehuis aan de OddV is definitief per 1 januari 2024 gestopt. Dekking van de wegvallen verhuuropbrengsten van de OddV gebeurt vanuit de stelpost Ontwikkel-agenda. Bij ons raadsvoorstel over de ontwikkelagenda hebben wij u over deze mogelijke dekking geïnformeerd.

12. Gemeentefonds maatstaven

Vanwege ontwikkelingen in de maatstaven van het Gemeentefonds verwachten wij dat de algemene uitkering € 200.000 hoger uitvalt.

13. Voorjaarsnota Rijk: loonprijsbijstelling Jeugd

Via de kadernota 2025 informeren wij u over de ontwikkelingen uit de voorjaarsnota van het Rijk. In deze voorjaarsnota staat dat wij in 2024 € 200.000 compensatie ontvangen vanwege loon- en prijsontwikkelingen op jeugdzorg.

Prijsmutaties

14. Energiekosten; dekking vanuit stelpost energie

Onder perspectief 1 ruimte hebben wij u gemeld dat wij de stijging van de kosten energie dekken uit de daarvoor opgenomen stelpost.

15. Dekking prijsstijging groot onderhoud wegen

Onder Perspectief 1 ruimte hebben wij u gemeld dat wij de stijging van deze kosten dekken uit de stelpost prijsstijgingen.

16. Dekking prijsstijging openbare verlichting; stelpost prijsstijging

Onder perspectief 1 ruimte hebben wij u gemeld dat wij de stijging van deze kosten dekken uit de stelpost prijsstijgingen.

Beleid

17. Burgemeestersbenoeming

Het gaat hierbij om kosten van de procedure voor de benoeming van een nieuwe burgemeester, waaronder externe vergaderlocaties, begeleiding door een extern bureau, een enquête onder inwoners, vergoeding voor de commissieleden en de extra uren raadsgriffie en het afscheid van onze burgemeester.

18. Beveiliger hal

Het nieuwe gemeentehuis en de bijbehorende veranderingen in dienstverlening hebben geleid tot de inzet van een extra beveiliger/host. Wij willen dit doorzetten tot eind 2025 en vervolgens evalueren. Op basis van deze evaluatie zal worden besloten of deze werkwijze wordt voortgezet of niet.

Bijlage 2: Correcties

Hieronder zijn de correcties weergeven die betrekking hebben op de verschillende perspectieven, gepresenteerd in de volgende tabel. Deze mutaties zijn het gevolg van omissies begroting 2024.

bedragen x € 1.000 -/- is een nadeel

Correcties	Perspectief	2024			2025	2026	2027	2028
		lasten	baten	saldo	saldo	saldo	saldo	saldo
1 Correctie boekwaarde bouwgrond	Ruimte	-	-488	-488	-418	-173	-173	-173
2 Uitvoeringskosten warmtevisie	Ruimte	125	-	-125	-125	-125	-125	-125
3 Extra inzet lobby; correctie stelpost PGM	Ruimte	76	-	-76	-	-	-	-
4 Detacheringsinkomsten beleidsadviseur afval vervallen	Ruimte	-	-29	-29	-	-	-	-
5 Technische correctie begroting 2024 PRMI	Ruimte	623	623	-	-	-	-	-
6 Stelpost ontwikkelagenda	Dienstverlening	-64	-	64	64	-123	-123	-123
7 Extra inzet lobby; correctie stelpost PGM	Dienstverlening	-76	-	76	-	-	-	-
8 Prijsstiging diverse verbonden partijen	Dienstverlening	346	-	-346	-346	-346	-346	-346
9 Dekking prijsstijging verbonden partijen	Dienstverlening	-346	-	346	346	346	346	346
Totaal		**684**	**106**	**-578**	**-479**	**-421**	**-421**	**-421**

1. Correctie boekwaarde bouwgrond

In de primitieve begroting is een technische tegenboeking van diverse kosten voor de bouwgrond niet correct berekend. Door deze technische fout komen diverse kosten dubbel ten laste van de grondexploitaties. De tegenboeking moet met een bedrag van € 488.000 verlaagd worden.

2. Uitvoeringskosten warmtevisie

In de begroting is te weinig formatie opgenomen voor de warmtevisie. Dit betekent dat we € 125.000 te weinig aan lasten hebben geraamd. Dit wordt bij deze bestuursrapportage gecorrigeerd.

3. Stelpost ontwikkelagenda

In de begroting 2024 is de stelpost te hoog opgenomen. Voorgesteld wordt om deze te corrigeren.

Bijlage 3: Investeringen

De voorgestelde wijzigingen voor de investeringsprojecten worden in deze bijlage uiteengezet. Een deel van deze investeringen worden gedekt uit reserves en subsidies. Met het vaststellen van deze Bestuursrapportage autoriseert u de geactualiseerde investeringsbedragen zoals weergegeven in het onderstaande tabel.

Bedragen x € 1.000 -/- is een nadeel

Omschrijving krediet	Perspectief	2024		
		lasten	baten	saldo
1 Diverse verkeersmaatregelen	Ruimte	49	49	-
2 Wijk Campenbuurt	Ruimte	200	-	-200
3 Wijk Rensselaer	Ruimte	565	-	-565
4 Verduurzaming sportaccommodaties	Ruimte	337	337	-
5 Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2023 – prijspeilaanpassing niveau 2024	Sociaal	624	-	-624
6 Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2024 – School Holk Doornsteeg	Sociaal	107	-	-107
7 Buitensportaccommodaties – Telstar korfbal	Sociaal	-194	-34	160
8 Buitensportaccommodaties – MHCH	Sociaal	123	22	-101
9 Investeringen Informatisering	Dienstverlening	120	-	-120
Totaal		**1.931**	**374**	**-1.557**

Toelichting op de investeringen

1. Diverse verkeersmaatregelen

Ten behoeve van de uitvoering van diverse verkeersmaatregelen is een subsidie van de Provincie Gelderland ontvangen. Het gaat hierbij om eenvoudige maatregelen fietsveiligheid voor de projecten Kantmarkering fietspaden Bunschoterweg, kantmarkering fietspaden Nijkerkerstraat en Saneren van hoge banden hoogwaardige fietsroute Nijkerk-Amersfoort.

2. Wijk Campenbuurt & 3. Wijk Rensselaer

Na een langdurig participatieproces en intensief overleg met de nutsbedrijven over de bovengenoemde wijken is de voorbereiding in de bouwteams in volle gang, na de zomer gaat er gestart worden met de reconstructies.
Tijdens de onderzoeken en de voorbereidingen met de nutsbedrijven in het kader van netcongestie is geconstateerd dat op een aantal onderdelen extra middelen benodigd zijn om deze wijken te verduurzamen naar “All Electric” en de openbare ruimte voor de komende jaren weer in een goede staat te brengen en te houden. Deze beide wijken zijn een “pilot” buurt aanpak voor Liander in het kader van Energie Neutraal.

Constructie ondergrond.
Door nader onderzoek ter voorbereiding op de realisatie van de reconstructie van wegen is gebleken dat de huidige constructie niet voldoet aan de huidige belasting van de wegen. Daarnaast gaat door de verduurzaming van de wijk “All Electric” wordt de grond op vele plekken geroerd. Om verzakkingen te voorkomen en voor de toekomst de levensduur van de wegen te waarborgen is het noodzakelijk om een puinfundering aan te brengen. De meerkosten van deze extra maatregel worden geraamd op € 200.000 euro. De puinfundering zal worden toegepast in Douwencamp, Lanencamp, Heinencamp, Roexcamp, Scherpencamp en Steenbeek.

De meerkosten van deze extra maatregel voor wijk Rensselaer worden geraamd op € 300.000 euro. De puinfundering zal worden toegepast in de Van Zuylenstraat, van Oldenbarneveldstraat, Van Twillerstraat, van Rensselaerstraat, Hoogstraat, Van Curlerstraat, Reynoltstraat, Van Furstenburchstraat en Van Goltsteinstraat en van Speanstraat.

Oorspronkelijk zou er een beperkt gedeelte van het groen in de wijk Rensselaer worden gerenoveerd. Het betrof hier bomen in de verharding en een aantal groenvakken. Deze uitgangspunten waren meegenomen in de oorspronkelijke uitvraag. Na inspectie bleek er meer groen en bomen te moeten worden vervangen. De kosten hiervan worden geraamd op € 265.000.

De bovenstaande meerkosten van de scopewijzigingen worden toegevoegd aan de budgetten van de beide projecten en zijn daarmee opnieuw het taakstellend budget. In het vervolgproces tot de prijsvorming geldt dit als uitgangspunt. De prijsvorming en de uitvoering zijn nog niet afgerond en kan in de komende periode leiden tot extra kostenverhogingen. Dat is nu nog niet te voorzien

4. Verduurzaming sportaccommodaties

Vanuit de subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) is een extra bedrag van € 337.000 beschikbaar ten behoeve van de verduurzaming voor Ridderspoor en Corlaer.

5. Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2023 & 6. IHP onderwijs 2024

In het collegevoorstel "Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2024"is besloten om bij de 1e Berap 2024 melding te maken van:

- De prijspeilaanpassing van de investeringen uit het IHP 2023 naar het prijspeilniveau van 2024 totaal € 624.000. Dit betreft de investeringen voor de uitbreiding van de Koningin Emmaschool (KES) en de vernieuwbouw van de Prins Willem Alexanderschool (PWA).
- Het benodigde investeringsbedrag van € 107.000 voor de uitbreiding van de 1e inrichting voor de Holk Doornsteeg.

De structurele kapitaallasten van deze investeringen, worden volledig gedekt door de beschikbare stelpost Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs.

Latere oplevering programma onderwijshuisvesting 2023

De oplevering van de uitbreiding Koning Emmaschool/De Lelie (KES) en de vernieuwbouw PW Alexanderschool (PWA) heeft niet plaatsgevonden in 2023 en wordt in 2024 ook niet afgerond.

KES:

De oplevering van het project is gepland voor 2025, vanwege de uitgebreide voorbereidingsperiode waarin verschillende scenario's zijn uitgewerkt. Deze scenario's zijn zorgvuldig afgestemd met de stedenbouwkundige van de gemeente, om ervoor te zorgen dat het project optimaal past binnen de stedenbouwkundige visie en vereisten. Als gevolg daarvan gaat de oplevering van het project plaatsvinden in 2025.

PWA:

De oplevering van het project gaat pas in 2025 plaatsvinden vanwege een langere voorbereidingsperiode dan oorspronkelijk gepland. De vertraging werd veroorzaakt door verschillende factoren, waaronder de langere duur van de bestemmingsplanwijziging. Daarnaast moest er een uitgebreid onderzoek worden uitgevoerd naar de flora en fauna in verband met mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.
De structurele rente- en afschrijvingskosten (kapitaallasten) van deze investeringen gaan daarom pas vanaf 2026 in. Daarmee vervallen de hiervoor in 2024 en 2025 begrote kapitaallasten op taakveld Onderwijshuisvesting.

7. Buitensportaccommodaties – Telstar korfbal

De voor dit jaar geplande investering voor de vervanging van de toplaag kunstgrasvelden Telstar korfbal van € 160.000 is komen te vervallen. De vervanging van de toplaag van het kunstgrasveld is geannuleerd voor het jaar 2024 ten gunste van herstelwerkzaamheden, omdat het huidige veld in goede staat verkeert komt de vervanging op een later termijn terug.
De herstelwerkzaamheden zijn bekostigd uit de stelpost onderhoud buitensport. De vervanging van de toplaag wordt op een later moment overwogen. Zodra dit bekend is wordt hiervan tussentijds melding gedaan in de Bestuursrapportage.

8. Buitensportaccommodaties – MHCH

De kosten voor de dit jaar geplande investering vervanging toplaag veld 2 MHCH zijn gestegen.
Op dit moment is hiervoor een investeringsbedrag begroot van € 225.000 (excl. SPUK BTW Sport). Om deze investering te kunnen realiseren is een extra investeringsbedrag nodig.
De verwachte extra kosten voor de vervanging van veld 2 bij MHCH in 2024 zijn € 101.000 (excl. SPUK BTW Sport) vanwege een marktprijs die boven de verwachting ligt. In het investeringsoverzicht is geen rekening gehouden met deze kostenstijgingen.
De hogere investeringslasten van deze kostenstijging komen volledig ten laste van de stelpost buitensport en verloopt budgetneutraal.

9. Investeringen informatisering

Vanwege de inflatie en de ontwikkelingen van het aantal personeelsleden gaan de kosten voor informatisering hoger uitvallen. Zoals gemeld onder Perspectief 4 (bijlage 1) worden de hieruit voortvloeiende kapitaallasten gedekt door de stelposten prijsstijgingen en bedrijfsvoering.